

HABAKUK

Prorok Habakuk živio je u poznom 7. st. pr. n. e., kao i proroci Jeremija, Nahum i Cefanija. Tri književne forme jasno su uočljive u sadržaju knjige proroka Habakuka: dijalog između proroka i Boga (1:2-2:4), gdje se prorok tuži Bogu zbog nepravde u njegovoj zajednici, a Bog mu odgovara kako će Kaldejci (Babilonci) poslužiti kao sredstvo njegove osude spomenute zajednice; pet tužaljki iskazanih u klasičnom proročkom stilu (2:5-20) zbog izrugivanja upućenih na račun Babilona od naroda koji će baš ta sila porobiti; nešto dulja poema koja je po strukturi slična psalmima i koja zaziva u sjećanje nekadašnje pobjedonosne Božije pohode koji su osudili nepravedne narode (3). Habakukovo proročanstvo o padu Babilona ispunilo se kada je perzijski car Kir osvojio grad 539. god. Habakuk je, kao i Jeremija, navijestio najezdu tuđinske sile koja će biti sredstvo Božjeg suda uperenog protiv Jehude.

Kaldejci kao kazna Jehudi

1 Proročanstvo koje je prorok Habakuk dobio ukazanjem.

(2) Dokle ču, o Jahve, ja pomagati,
a ti ne čuješ?

Ja ti vičem: "Nasilje!",
a ti ne spašavaš.

(3) Zašto me tjerаш da vidim opačinu
i navodiš da gledam zlo?

Da, propast je i nasilje preda mnom;
razdora ima i svada se raspiruje.

(4) Zato se zakon zanemaruje
i pravda nikad ne pobijeđuje.
Jer zlikovci su opkolili pravednike;
zato je pravda izopačena.

(5) "Pogledajte u narode! Posmatrajte!
Zapanjite se! Čudite se!"

Jer ja ču u vašim danima činiti nešto
u što ne biste povjerovali da vam se ispriča.

(6) Jer, evo, ja dižem Kaldejce,
taj bijesni i žestoki narod
koji korača širom zemlje
da otme obitavališta tuđa.

(7) Od njega se strahuje i njega se boji;
njegova pravda i vlast potječe od njega samog.

(8) Konji su mu brži od leoparda
i ljuči od vukova uvečer.

Konjanici njegovi jurišaju,
konjanici mu izdaleka dolaze;
lete kao orao što se sruči da ždere.

(9) Svi dolaze da nasilje počine.

Licima idu naprijed.

Sabiru sužnje kao pijesak.

(10) Kraljevima se rugaju,
a s vladarima šalu zbijaju.

Smiju se svakoj tvrdavi
i nasipaju zemlju da bi je zauzeli.

(11) Onda će prohujati kao vjetar i proći.

Ali smatrat će se krivima
oni kojima je snaga njihov bog."

(12) Zar ti nisi od davnina,
o Jahve, Bože moj, Sveti moj?
Ti umrijeti nećeš.¹

Ti si ih, o Jahve, odredio da sude;
i ti si ih, o Stijeno, postavio da kažnjavaju.

(13) Prečiste su oči tvoje da bi gledale zlo,
i ti ne možeš gledati na opačinu blagonaklono.

Zašto gledaš blagonaklono
na one koji postupaju nevjerno?

Zašto šutiš kad zlikovci progutaju
pravednije od sebe?

(14) Zašto si učinio ljude poput riba u moru,
poput stvorova što mile i vladara nemaju?

(15) Kaldejci ih sve vade kukom,
izvlače ih svojom mrežom

i sabiru ih u svoju ribarsku mrežu.
Zato se raduju i kliču.

(16) Zato prinose žrtvu svojoj mreži
i pale tamjan svojoj ribarskoj mreži,
jer zbog njih je ulov njihov velik
i najboljim jelom se slade.

(17) Hoće li onda oni isprazniti svoju mrežu

¹ U drevnoj hebrejskoj pisarskoj tradiciji *Ti umrijeti nećeš*, a u mazoretskom tekstu *Mi umrijeti nećemo*.

i neprestano ubijati narode nemilice?

Bog odgovara proroku

2 Ja ћu zauzeti svoje stražarsko mjesto
i smjestiti se na bedem;
i bdjet ћu da vidim šta ћe mi on reći,
i kako ћu odgovoriti kad budem ukoren.
(2) Tad mi Jahve odgovori i reče:
"Zabilježi šta si vidio
i zapiši to na pločice,
da se može lahko pročitati.
(3) Jer ovo je viđenje ipak za određeno vrijeme;
ono hiti svome cilju i neće se izjavovati.
Iako se zabavilo, čekaj ga;
Jer zacijelo ћe doći, neće se odlagati.
(4) Gle oholog,
duša njegova u njemu pravedna nije,
a koji je pravednik po vjeri² ћe život dobiti.
(5) Doista je bogatstvo³ podmuklo,
uznosit čovjek nema počinka.
On povećava svoju želju kao Šeol,
i kao smrt je, nikad da se zasiti.
I sabire sebi sve puke
i sakuplja sebi sve narode.
(6) Zar mu neće svi oni zapjevati rugalicu,
i još ga ismijavati i davati mu nagovještaje,
govoreći: 'Teško onom koji množi što nije njegovo
i bogati se zalozima!
Dokle ћe to tako?'
(7) Neće li tvoji zajmodavci odjednom ustati
i oni od kojih se treseš probuditi se?
Tada ћe im ti biti pljen.
(8) Jer si ti opljačkao mnoge narode,
sav ostatak naroda opljačkat ћe tebe –
zbog prolijevanja ljudske krvi i nasilja učinjenog
zemlji,
gradovima i svim njihovim stanovnicima.
(9) Teško onom koji stječe opaku zaradu svojoj
kući,
da savije svoje gniazezo visoko,
da bude izbavljen iz ruku nesreće!
(10) Ti si smislio sramotu kući svojoj
zatirući mnoge narode;
tako griješi prema sebi.
(11) Doista ћe kamen zavikati iz zida,

² Ili vjernosti.

³ Tako je u kumranskim rukopisima, a u mazoretskom tekstu *vino*.

a krovni ћe mu rog odgovoriti iz drvene grade.

(12) Teško onom koji gradi grad u krvi
i nasiljem udara temelje naselju.
(13) Zar to uistinu nije od Jahve nad vojskama
da se narodi muče za vatru
i puci se umaraju nizašto?
(14) Jer zemlja ћe se ispuniti
znanjem o slavi Jahvinoj,
kao što vode prekrivaju more.
(15) Teško onom koji navodi bližnje svoje na piće,
koji miješa svoj otrov dok se oni ne napiju,
da bi gledao njihovu golotinju!
(16) Ti ћeš se ispuniti sramotom prije negoli čašcu.
Sad ti pij i teturaj se.⁴
Doći ћe ti pehar u desnici Jahvinoj
i potpuna sramota sručit ћe se na slavu tvoju.
(17) Jer nasilje učinjeno Libanonu prekrit ћe te,
zatrete zvijeri prestravit ћe te,
zbog prolijevanja ljudske krvi i nasilja nad zemljom,
gradovima i svim njihovim stanovnicima.
(18) Od kakve je koristi kumir kad ga je onaj koji
ga je napravio oblikovao,
ili lik, učitelj laži?
Jer njegov se tvorac uzda u djelo ruku svojih
kad oblikuje kumire nijeme.
(19) Teško onom koji kaže komadu drveta: 'Pro-
budi sel!',
kamenu nijemom: 'Ustan!'
I je li to učitelj?
Gle, obložen je srebrom i zlatom,
i u njemu uopće daha nema.
(20) A Jahve je u svetom hramu svom.
Neka zemlja sva umukne pred njim!"

Bog izbavlja narod svoj

3 Molitva proroka Habakuka u šigionotu⁵.
(2) Jahve, ja sam čuo vijesti o tebi i strah me je.
O Jahve, oživi djelo svoje u ovo vrijeme,
usred ovih godina objavi ga;
u gnjevu sjeti se milosti.
(3) Bog stiže iz Temana,
Sveti s gore Paranske. Selah⁶

⁴ Tako je u kumranskim, grčkim i sirjačkim rukopisima. U mazoretskom tekstu *i budi neobrezan*.

⁵ Šigionot može biti da znači *tužan, osjećajan* (pjesnički izraz).

⁶ Značenje ove riječi u hebrejskom nije sigurno utvrđeno. Možuće je da znači *muzička dionica*.

Njegov sjaj zastire nebesa,
i zemlja je puna hvale njegove.

(4) Sjaj je njegov poput sunca;
zrake sijevaju iz ruke mu,
i ondje mu se snaga krije.
(5) Pred njim ide pošast,
a za njim kuga.

(6) On stade i zatrese zemlju;
on pogleda i zadrhtaše narodi.
Da, vječne se gore razmrškaše,
drevna brda propadoše
duž njegovih pradavnih staza.

(7) Vidjeh kušanske čadore u nevolji,
čadorski zastori zemlje midjanske drhtali su.

(8) Je li Jahve bjesnio na rijeke?
Ili jesli se srdio na rijeke,
ili jesli bio gnjevan na more,
pa si se vozio na konjima svojim,
na svojim kolima pobjedničkim?

(9) Tvoj luk bješe go,
ti napuni svoj tobolac strijelama.
Ti razdvoji zemlju rijekama.

(10) Gore te vidješe i potresoše se;
bujica voda navalii.

Bezdan pusti glas svoj,
Sunce visoko diže ruke svoje
(11) i Mjesec stajaše na mjestu svome;
od svjetlosti munjevitih strijela tvojih,
od sjaja blistavog kopljja tvog.

(12) Ogorčeno si koračao zemljom;
srdito si gazio narode.

(13) Ti izide da spasiš narod svoj,
da spasiš pomazanika svoga.

Ti udari po glavi kuće zla,
da je ogoliš od temelja do krova.

Selah

(14) Ti probode njegovim kopljem
poglavaru njegovih ratnika.

Oni navališe da nas rasprše;
oni su klicali kao oni
koji proždiru tlačenog u potaji.

(15) Ti si gazio po moru s konjima svojim,
burkajući vode silne.

(16) Ja čuh i utroba mi uzdrhta,
od tog mi zvuka usne podrhtavahu.
Truhlež prodire u kosti moje,
noge mi zaklecaše.

Jer moram mirno čekati da dan nevolje
osvane narodu koji nas napada.

(17) Iako smokvino stablo neće cvasti
i neće biti ploda na lozama,
iako će plod masline propasti
i polja neće davati hranu,

iako će stado biti odsječeno od tora
i neće biti goveda u štalama,

(18) ipak ču ja klicati Jahvi,
ja ču se radovati Bogu spasenja svoga.

(19) Gospod Bog moja je snaga,
i on je učinio moje noge poput košutinih,
i vodi me po mojim uzvisinama.

Horovođi: uz žičana svirala.

Selah